

РЕШЕНИЕ

№ 1542

гр. София, 28.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ

при участието на секретаря КРИСТИН ЮЛ. И.
като разгледа докладваното от РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ Гражданско дело № 20231110124813 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на ГЛАВА XIII ГПК (Общ исков процес)

М. В. В. е предявила срещу ***** отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 ГПК за установяване недължимостта на сумата от 1039,70 лв., представляваща стойност на потребена топлинна енергия за периода м. 12.2012 г. – м. 04.2014 г., ведно със законната лихва от 08.09.2015 г. до окончателното плащане, на сумата от 203,54 лв., лихва за забава върху главницата за периода 31.01.2013 г. – 27.08.2015 г., както и на сумата от 325 лв., разноси, за които е издаден изпълнителен лист от 21.12.2015 г. по гр.д. № 53994/2015 г. по описа на СРС, 43 състав, претендирани по изпълнително дело № 20167860401433 по описа на ЧСИ *****.

Ищцата твърди, че процесните суми са начислени от ответника като стойност на доставена топлинна енергия през процесния период, лихва за забава върху нея и разноси, като за събиране на същите е издаден изпълнителен лист и е образувано изпълнително дело № 20167860401433 по описа на ЧСИ ***** . Твърди, че от образуване на изпълнителното дело в продължение на пет години не са извършвани годни изпълнителни действия, които да прекъснат давността, поради което към 06.02.2022 г. същата е изтекла.

В срока за отговор на исковата молба ответникът оспорва исковете, като твърди, че давността за вземанията е 5 години и същата е била прекъсвана

многократно в рамките на изпълнителното производство с предприемане на действия по принудително изпълнение, а в периода на обявеното в страната извънредно положение през 2020 г. същата е спряла да тече, като към настоящия момент не е изтекла

В открито съдебно заседание (о.с.з.) ищецът редовно призован не се представлява. С допълнителна молба заявява да се гледа делото в негово отсъствие. Поддържа иска. Моли да бъде уважена претенцията. Излага съображения за основателността на иска. Претендира разноски. Представя списък по чл.80 ГПК.

Ответникът не се явява в о.с.з. С допълнителна молба поддържа отговора на исковата молба. Прави възражение за прекомерност. Излага становище по същността на въпроса.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК приема за установено следното:

Предвид разпоредбата на чл. 154 ГПК при предявен отрицателен установителен иск по чл. 439 ГПК в тежест на ищеца е да докаже, че след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, са настъпили факти (с оглед на наведените в исковата молба твърдения – изтекъл давностен срок), които водят до погасяване на установеното изпълняемо право на ответниците. Предвид наведеното единствено основание за недължимост на сумите ответниците следва да установят настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

По валидността и допустимостта на производството

Допустимостта на предявения от ищеца отрицателен установителен иск се обосновава от доказаните по делото твърдения на ищеца за наличие на правен интерес у него от предявяването им и за надлежна процесуална легитимация на страните по тях.

Правният интерес от предявяване на установителен иск е винаги конкретен и зависи от обстоятелствата по делото. Интересът трябва да бъде доказан от ищеца и като положителна процесуална предпоставка следва да е налице при всяко положение на делото. Когато ищецът желае да установи, че не дължи дадено вземане поради изтекла погасителна давност, той следва да посочи конкретните обстоятелства, които обуславят правния му интерес от предявяване на установителния иск. По въпроса за наличието на правен интерес е налице противоречи практика.

Според едната, по-стара, практика такива обстоятелства за правен интерес са например започнало и висящо принудително изпълнение, покана от ответника да се издължи, извънсъдебно оспорване, че давността е изтекла. Оспорването в отговора на исковата молба също би обусловило правния

интерес от предявения установителен иск. Когато ответникът с извънсъдебното си поведение не е дал повод за завеждане на иска и в отговора на исковата молба е признал, че давността е изтекла, липсва правен интерес като положителна (**Решение № 83 от 23.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3448/2017 г., III г. о., ГК**).

Според другата, страната, която претендира извънсъдебно дори несъществуващо вземане не дава повод за предявяване на иск за несъществуване на претендираното вземане. ГПК, в сила от 1.3.2008 г., защитава интереса на всеки от спорещите да поиска установяването на действителното правно положение със сила на пресъдено нещо. Длъжникът има интерес от иск за несъществуване на вземането и когато не е заплашен непосредствено от принуда (процесуална или извънпроцесуална), тъй като може да поиска решение при признание на иска. Ответникът по предявен установителен иск не може да предизвика прекратяване на делото поради отсъствието на правен интерес у ищеца, тъй като ищецът има интерес да получи решение при признание на иска. Ответникът обаче може да удовлетвори този правен интерес на ищеца, като направи признанието (**Определение № 474 от 7.11.2019 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3063/2019 г., IV г. о., ГК**).

Настоящият състав приема, че е налице правен интерес, доколкото у ищеца е налице изпълнителен лист – титул и образувано изпълнително основание.

С оглед изложеното, съдът приема, че исковата молба, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е редовна, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от исков процес. Заплатена е необходимата държавна такса. Следователно исковата молба е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Налице са всички положителни и липсват всички отрицателни процесуални предпоставки във връзка със съществуването и надлежното упражняване правото на иск при разглеждане на настоящото производство, които обуславят неговата допустимост. Правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството е допустимо. Съдът дължи произнасяне по същество на спора.

По основателността на иска

Основни принципи, които следва да се отчетат при решаване на този води дела са:

1. Влезният в сила съдебен акт – определение, решение или заповед за изпълнение, обуславя пет годишна давност, която започва да тече от влизане в сила на акта, на основание чл.117, ал.2 ЗЗД.
2. Съгласно чл.116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение.
3. Съгласно **ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК** нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на

която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ/независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на взыскателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ/ - *насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица*. Прието е, че не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.

4. Налагането на запор или възбрана в изпълнително производство, съгласно **т.1 ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК** съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес – длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера – неговите актове на разпореждане стават непротивопоставими на първоначалния и присъединените кредитори.
5. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен отделен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение.
6. От всяко прекъсване на давността започва да тече нова давност, която е пет годишна, при влязъл в сила съдебен акт, на основание 117, ал.1 ЗЗД. Нова давност започва да тече с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение.
7. В изпълнителния процес давността не спира, тъй като кредиторът може да избере дали да действа/да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/ или да не действа/ да не иска нови изпълнителни способности/
8. Когато взыскателят не е поискал или съдебният изпълнител не е извършил изпълнително действие в продължение на две години,

изпълнителното дело се прекратява, поради перемпция, на основание чл.43, ал.1, т.8 ГПК.

9. Новата давност започва да тече от последното ѝ прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие или признание на вземането от длъжника. Перемпцията е безправно значение за давността. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора нито ползва или вреди на длъжника. То може да бъде квалифицирано като дисциплинарно нарушение на съдебния изпълнител, само доколкото не е събрана дължимата авансова такса за образуване на отделното дело и с това са нарушени канцеларските правила по воденото на изпълнителните дела.
10. Ако искането от кредитора (което прекъсва давността) е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която зависи от волята на кредитора; **давността се счита прекъсната с искането**, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. **Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла.** Следователно тя се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия: заповест или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване, приемане на наддавателни предложения, провеждане на наддаване и т.н. до влизането в сила на постановлението за възлагане. В този смисъл **Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 на ВКС.** Когато молбата за изпълнение съдържа искане за прилагане на посочените в нея изпълнителни действия, то също не е предприемане на принудително изпълнение – такива са наложеният заповест и насочването на изпълнението върху движими вещи с опис – те ще прекъснат давността, но с ефект от поискването им, **освен ако** осъществяването им е забавено по причина, за която взискателят отговаря – след направеното искане не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие и така е

осуetyвал тяхното прилагане.

11. Образуването на второто изпълнително дело преди изтичане на давностния срок не прекъсва давността, тъй като не представлява предприемане на действия на принудително изпълнение по смисъла на чл. 116, б. "в" ЗЗД според даденото тълкуване на материалния закон в **т.10 ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК.**
12. Съгласно **ТР 3/28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 на ОСГТК на ВКС** погасителната давност **не тече** докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС. За тези вземания започна да тече погасителна давност от 26.06.2015 г.

С оглед въведените принципи, настоящият съдебен състав трябва да изследва какви изпълнителни действия са предприети от страна на съдебния изпълнител (СИ), дали те са в срок 5 години и дали причината, че действията са извършени извън петгодишният давностен срок е по вина на вискателя и дали е направено своевременно искане до СИ.

В исквата молба ищецът се позовава на изтекла давност.

По давността

Процесното вземане е възникнало на влязла в сила Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч. гр. д. № 53994/2015 г. по описа на СРС. Заповедта е влязла в сила на 08.11.2015 г., поради което давността на **вземането изтича на 07.11.2020 г. (д.10 от 53994/2015).**

Издаден е изпълнителен лист. По молба на вискателя е образувано изпълнително дело (ИД) № 1433/2016 г. по описа на ЧСИ ***** на 29.11.2016 г. С молбата вискателят е поискал извършване на действия по чл.18 ЗЧСИ. По делото липсват каквито и да е било изпълнителни действия. Налице са само връчване на покана за доброволно изпълнение по реда на чл.47 ГПК и справки за трудови договори. Няма извършени действия, които прекъсват давността.

Към момента на приключване на съдебното дирене в настоящата инстанция 15.01.2024 г., давността е изтекла. На това основание искът се явява основателен.

Ето защо следва да бъде признато за установено, че М. В. В., ЕГН *****, гр. ***** сумата от 1039,70 лв., представляваща стойност на потребена топлинна енергия за периода м. 12.2012 г. – м. 04.2014 г., ведно със законната лихва от 08.09.2015 г. до окончателното плащане, на сумата от 203,54 лв., лихва за забава върху главницата за периода 31.01.2013 г. – 27.08.2015 г., както и на сумата от 325 лв., разноси, за които е издаден изпълнителен лист от 21.12.2015 г. по гр.д. № 53994/2015 г. по описа на СРС, 43 състав, претендирани по изпълнително дело № 20167860401433 по описа на ЧСИ *****, **на основание чл.439 ГПК, поради настъпила давност по чл.117, ал.2 ЗЗД.**

По разноските

С оглед изхода на делото ищецът има право на разноски, на основание чл.78, ал.1 ГПК. Ищецът представя списък с разноски по чл.80 ГПК, съгласно който претендира сумата от 300.00 лева за адвокатско възнаграждение и 150.00 лева държавна такса, като за тях представя доказателства съответно на л.7 и л.15 от делото. Общият брой разходи, което следва да бъде признат е в размер на 450.00 лева.

Ето защо ***** представлявано от ***** - Изпълнителен директор и ***** следва да бъде осъдена да заплати на „М. В. В., ЕГН *****“, ***** сумата от 450.00 лева, представляващи разноски в настоящото производство, на основание чл.78, ал.1ГПК.

Воден от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от М. В. В., ЕГН ***** , ***** срещу „*****“ представлявано от ***** - Изпълнителен директор и ***** , **иск с правна квалификация чл.439 ГПК**, че М. В. В., ЕГН ***** , ***** **не дължи на *******, ЕИК ***** сумата от 1039,70 лв., представляваща стойност на потребена топлинна енергия за периода м. 12.2012 г. – м. 04.2014 г., ведно със законната лихва от 08.09.2015 г. до окончателното плащане, на сумата от 203,54 лв., лихва за забава върху главницата за периода 31.01.2013 г. – 27.08.2015 г., както и на сумата от 325 лв., разноски, за които е издаден изпълнителен лист от 21.12.2015 г. по гр.д. № 53994/2015 г. по описа на СРС, 43 състав, претендирани по изпълнително дело № 20167860401433 по описа на ЧСИ ***** , **поради настъпила давност по чл.117, ал.2 ЗЗД по време на изпълнителното дело.**

ОСЪЖДА ***** представлявано от ***** - Изпълнителен директор и ***** **да заплати на М. В. В., ЕГН *******, ***** сумата от 450.00 лева (четиристотин и петдесет лева), представляващи разноски в настоящото производство, **на основание чл.78, ал.1ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД чрез СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, в двуседмичен срок от съобщаването му, по реда на Глава XX ГПК, **на основание чл.258 ГПК.**

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

ДЕЛОТО да се докладва на съдия – докладчик при постъпване на книжа и изтичане на срок.

Съдия при Софийски районен съд: _____